

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митні формальності при імпорті наручних годинників»

Студента 2 курсу, 10м групи,
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа» _____

Дейнеги
Олександра Вікторовича

Науковий керівник
док-р техн. наук, професор _____

Мережко
Ніна Василівна

Науковий консультант
канд. хім. наук, доцент _____

Калуга
Ніна Василівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор _____

Мережко
Ніна Василівна

Київ-2019

АНОТАЦІЯ

В роботі проведено дослідження ринку годинників в Україні. Проаналізовано законодавчо-нормативне регулювання експертизи та виконання митних формальностей при імпорті годинників.

Дана товарознавча характеристика асортименту наручних годинників. За визначеними критеріями та методами ідентифікації проведено експертизу наручних годинників та наведено її результати.

Визначено код згідно з УКТЗЕД, митну вартість з нарахуванням платежів та проаналізовано митний контроль та митне оформлення годинників за МД.

Ключові слова: годинники, декларування, імпорт, митна вартість, митні платежі, митне оформлення, митний контроль, митний тариф, експертиза.

ANNOTATION

The research of the watch market in Ukraine is carried out in this work. The legislative regulation of the examination and completion of customs formalities during watches import is analyzed.

The commodity characteristic of watches assortment is given. According to certain criteria and methods of identification, the examination of watches was conducted and its results are given.

The code according to UKTZED and the customs value with accrual of payments were determined, the watches customs control and customs clearance by customs declaration were analyzed.

Keywords: watch, declaration, import, customs value, customs payments, customs clearance, customs control, customs tariff, expertise.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДФС – Державна фіскальна служба України;
ДПМЕ ДФС – Департамент податкових та митних експертиз ДФС;
ЕМД - електронна митна декларація;
ЗЕД - зовнішньоекономічна діяльність;
КМУ – Кабінет Міністрів України;
Книжка МДП (Carnet TIR) – митний вантажосупровідний документ, який дає право перевозити вантажі через кордон держав в опломбованих митницею кузовах автомобілів за спрощених митних процедур;
М – мито;
МВ – митна вартість;
МД - митна декларація;
МО – митне оформлення;
МК - митний контроль;
МКУ – митний кодекс України;
НД – нормативний документ;
ПДВ - податок на додану вартість;
ПКУ – Податковий кодекс України;
ПМП – порушення митних правил
ПМО – підрозділ митного оформлення;
СОТ – Світова організація торгівлі;
Ст – ставка мита;
ТР – технічний регламент
ТСД – товарні супровідні документи
УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;
CMR – Міжнародна автотранспортна накладна.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1. Теоретико-практичні складові експертизи та виконання митних формальностей при імпорті годинників.....	7
1.1. Стан ринку годинників в Україні.....	7
1.2. Законодавчо-нормативне регулювання виконання митних формальностей при імпорті годинників.....	12
1.3. Вимоги до якості годинників.....	15
1.4. Порядок проведення експертизи годинників для митних цілей.....	18
Розділ 2. Експертиза годинників для здійснення митних формальностей.....	21
2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень.....	21
2.2. Аналіз асортименту годинників на ринку України.....	25
2.3. Визначення критеріїв та методів для проведення експертизи годинників.....	30
2.4. Експертиза годинників та оформлення її результатів.....	33
Розділ 3. Митні формальності при імпорті годинників.....	37
3.1. Визначення коду годинників згідно з УКТЗЕД.....	37
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів на годинники.....	41
3.3. Аналіз виконання митних формальностей при імпорті годинників згідно з МД.....	45
Висновки та пропозиції.....	51
Література.....	54
Додатки.....	60

ВСТУП

Актуальність теми. У Давньому Єгипті, в Римі був винайдений водяний годинник, потім піщаний. У 936 р. з'явився механічний годинник (приводилися в рух енергією падаючих гир). У XVII в. Х. Гюйгенс створив конструкцію маятникового годинника, він же винайшов балансовий регулятор, який дозволив створити наручні і кишенькові годинники. Винахідник Волоськов Т. І. створив годинники виняткової складності, вони показували рік, місяць, число, фази Місяця, положення Сонця щодо головних сузір'їв.

Сучасні годинники мають мовний синтезатор, міні-екран, можуть бути використані як мікрокалькулятор, а також можуть видавати різноманітну інформацію - частоту пульсу власника, температуру, тиск.

Щорічно в Україні продається близько 20 млн наручних годинників. Експерти відзначають, що останнім часом люди купують дорожчі годинники, а дешеві активно витісняють мобільні телефони.

Об'єктом досліджень у виконаній роботі є годинники, *предметом дослідження* – експертиза годинників в митних цілях та виконання митних формальностей при їх імпорті.

Годинник - це складний прилад для вимірювання часу. Необхідність подальшого розвитку теоретичних та методичних положень щодо експертизи та виконання митних формальностей при імпорті годинників обумовили вибір теми випускної кваліфікаційної роботи, її мету і завдання дослідження.

Митне оформлення розпочинається після подання митному органу митної декларації відповідної форми, а також усіх необхідних для здійснення митного контролю та оформлення документів, відомостей щодо товарів, які підлягають митному оформленню. В роботі особлива увага приділена митним формальностям, що здійснюються при переміщенні годинників через митний кордон України.

Відповідно, *метою даного дослідження* є аналіз митних формальностей при імпорті годинників, визначення критеріїв, засобів та методів його ідентифікації та проведення експертизи в митних цілях.

Серед *завдань* випускної кваліфікаційної роботи було визначено наступні:

- проаналізувати ринок годинників та законодавчо-правову базу експертизи в митних цілях;
- розглянути особливості здійснення митних формальностей при імпорті товарів;
- охарактеризувати асортимент годинників на ринку України;
- обрати критерії, методи та засоби ідентифікації годинників та провести експертизу;
- проаналізувати виконання митних формальностей при імпорті годинників.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає у виборі критеріїв, методів та засобів ідентифікації годинників для проведення експертизи в митних цілях.

Практична цінність полягає в розроблених рекомендаціях щодо використання запропонованих критеріїв та методів ідентифікації годинників в практичній діяльності митних лабораторій, а також визначенні особливостей процедури проведення експертизи даного товару в митних цілях.

Апробація результатів дослідження: за результатами досліджень опубліковано статтю «Експертиза годинників» у збірнику статей «Експертиза товарів в митних цілях»: зб. наук. ст. студ. заоч. форми навч. / відп. за випуск Н.В.Мережко – К.: Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2019. – Ч 1. – С.120-125.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі змісту, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, який включає 54 найменування, 11 додатків. Робота викладена на 50 сторінках основного тексту, містить 7 рисунків та 6 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ СКЛАДОВІ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ВИКОНАННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ ПРИ ІМПОРТІ ГОДИННИКІВ

1.1. Стан ринку годинників в Україні

Останніми роками у світі все більше спостерігається незвичайна для ринку годинників тенденція: населення почало поступово втрачати інтерес до наручних годинників.

Експансія нових технологій відчутно позначилася на всіх без винятку ринках. Не оминула вона і годинникарів - хронометри з категорії «смарт» привернули до себе велику увагу, змістивши акценти споживчих переваг. У той же час класичні годинники не згодні капітулювати перед інноваційними розробками та маркетинговими трендами [2].

У 2015р. почалося активне зростання нового виду – розумних годинників. З 2016 року кількість запитів «смарт-годинник» зросла ще в п'ять разів, а запити, пов'язані з класичними годинниками, ледве відновили значення 2014 року. У 2018 мала місце подібна динаміка, тільки зростання запитів розумних годинників було не таким вражаючим [41].

Проте все ж таки є верстви населення, які роблять вибір на користь класичних механічних годинників. Завжди є певний стиль одягу, наприклад, для людей які займаються підприємницькою діяльністю. Його потрібно дотримуватися, адже потенційні партнери будуть сприймати співробітника несерйозно. Саме класичні дорогі моделі годинників стають тим ключовим моментом, який доповнює образ ділової людини [46].

Виробництво годинників в Україні не відрізняється великими обсягами. Серед українських заводів-виробників годинників можна виділити лише 2: часовий завод «Київська Русь» та KLEYNOD, чим обумовлені низькі обсяги експорту годинників.

Для аналізу ринку необхідно визначити, в якій товарній групі класифікуються годинники, які оформлялись за МД. Годинники наручні

можуть класифікуватися в двох товарних позиціях залежно від матеріалу корпусу: 9101 «Годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або з собою, включаючи секундоміри, з корпусами, виробленими з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами» та 9102 «Годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або з собою, включаючи секундоміри, крім включених до товарної позиції 9101».

Спочатку проаналізуємо експортно-імпортні операції товарної позиції 9102, оскільки годинники, що до неї відносяться, займають значно більшу частку ринку, ніж 9101.

Відповідно до даних митної статистики [21], до 2013р. імпорт годинників збільшувався, після 2013р. спостерігається різке його зниження. 2015 рік характеризується найменшими обсягами імпорту товарної позиції 9102, зокрема імпорт порівняно з 2013р. зменшився в 7,2 рази, а експорт залишався майже незмінним. За 2 роки (2017-2018рр.) експортно-імпортні операції зросли. В 2018р. порівняно з 2015р. імпорт збільшився майже в 6,0 разів, а експорт – в 1,5 рази. Детально динаміку експортно-імпортних операцій у вартісному вираженні представлено на рис. 1.1.

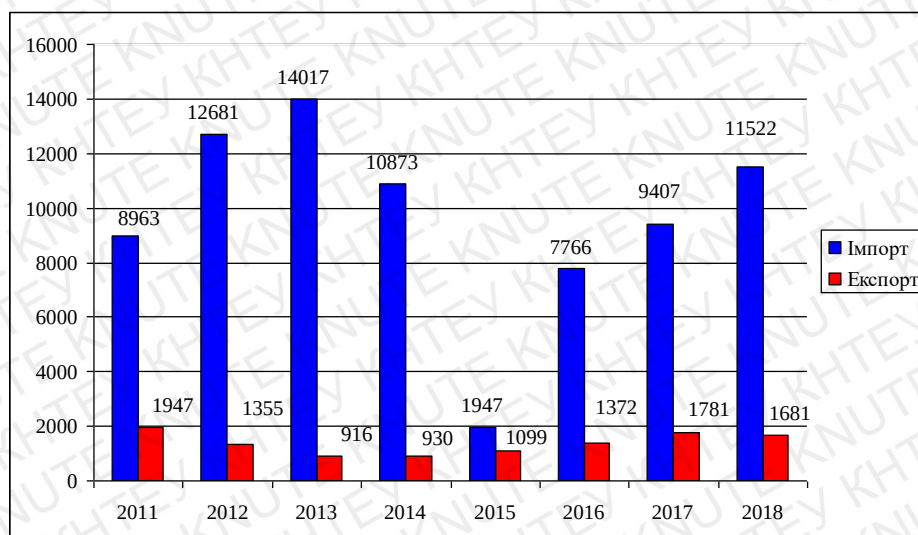

Рис. 1.1. Динаміка експортно-імпортних операцій товарної позиції 9102 у вартісному вираженні в 2011-2018 рр., тис. дол. США

Дані рис. 1.1 свідчать, що обсяги імпорту у вартісному вираженні перевищували обсяги експорту у 15,3 рази в 2013р. та у 6,8 разів у 2018р.

Дані щодо експортно-імпортних операцій товарної позиції 9102 у кількісному вираженні наведено на рис. 1.2. Найбільше було імпортовано годинників товарної позиції 9102 у 2013р. – 133 тони, найменше – в 2015р. – 37 тон. Обсяги експорту були майже незмінними – 2-3 тони на рік за виключенням 2014р. – 7 тон. В 2018р. порівняно з 2013р. імпорт годинників зменшився в 1,7 разів. В 2018р. імпорт у кількісному вираженні становив 77 тон, що в 38,5 разів більше експорту.

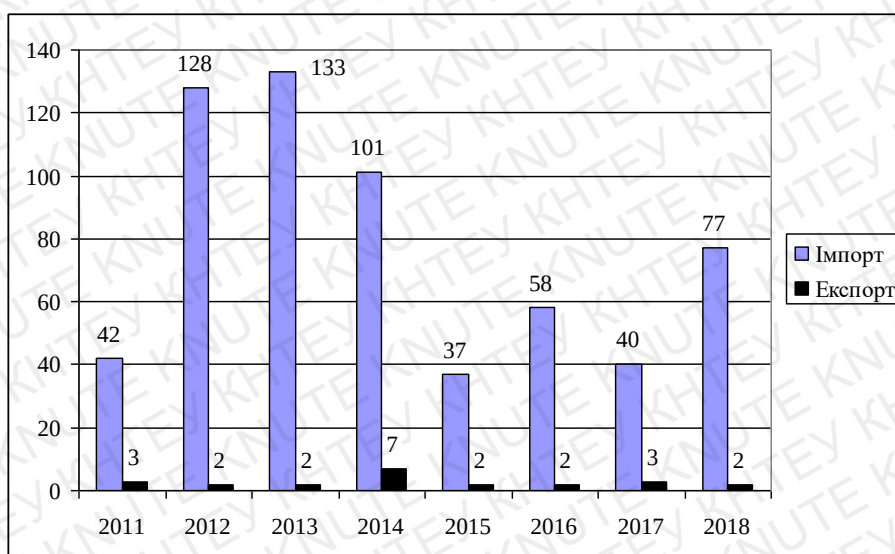

Рис. 1.2. Динаміка експортно-імпортних операцій товарної позиції 9102 у натуральному вираженні в 2011-2018рр., тон

У 2018 році основними країнами-імпортерами годинників товарної позиції 9102 були Швейцарія (40%), Китай (32%) та Німеччина – 16% (додаток А, рис. А 1). Що стосується експорту, то ринки збуту української продукції змінювалися [6]. У 2016 році основними споживачами годинників українського виробництва були Канада та Швеція, у 2017 – Швейцарія та Нідерланди, у 2018р. новим ринком збуту став Кіпр (додаток А, рис. А 2).

На рис. 1.3 наведено динаміку експортно-імпортних операцій товарної позиції 9101. Відповідно до даних митної статистики [21], найбільший імпорт годинників товарної позиції 9101 зафіксований в 2013р. – на 1356 тис.

дол. США, а експорт – у 2018р. – на 210 тис. дол. США. Починаючи з 2014р. обсяги імпорту щорічно зменшувалися. В 2018р. порівняно з 2013р. імпорт зменшився в 2,3 рази. За останні 3 роки обсяги експорту зросли в 3 рази. Слід зазначити, що обсяги імпорту в 2018р. перевищували експорт в 2,8 разів.

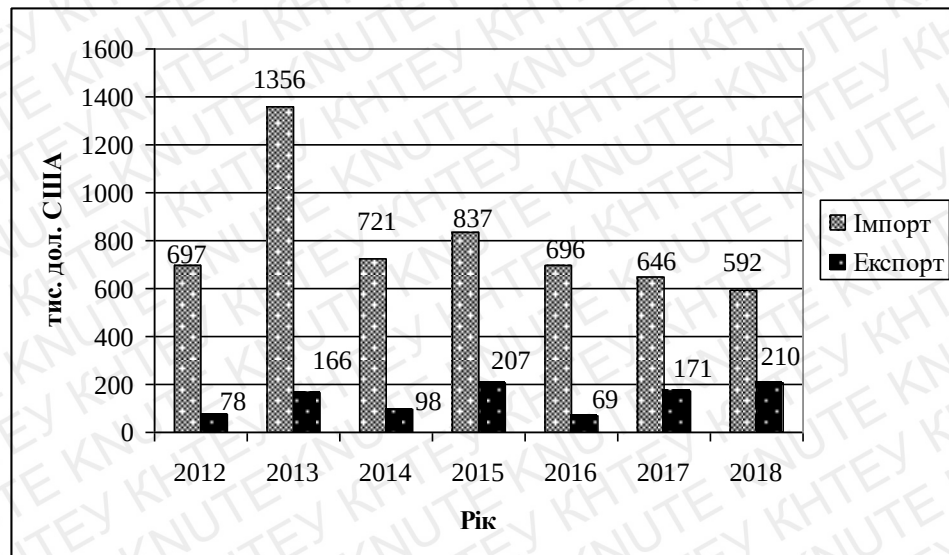

Рис. 1.3. Динаміка експортно-імпортних операцій товарної позиції 9101 у вартісному вираженні в 2012-2018 рр., тис. дол. США

Щодо структури імпорту наручних годинників з корпусами з дорогоцінних металів (товарна позиція 9101) за основними країнами-контрагентами, то в 2018р. найбільшу частку займала Швейцарія – 55,0% Німеччина (41%) та Польща (3%) – рис. 1.4 [21].

Рис. 1.4. Обсяги імпорту годинників товарної позиції 9101 в 2018р. за основними країнами-контрагентами, тис. дол. США

Найбільше годинників з дорогоцінних металів експортувалося в 2018р. в Швейцарію – 65,0% та Кіпр – 17,0% (додаток А, рис. А 3).

Сьогодні ж, за різними даними відбувається мало не обвал продажів, проте експерти стверджують, що оцінити цифри реального скорочення продажів досить складно [54]. Відмічено спад продажу класичних наручних годинників у середньому на 20%. Динаміку попиту на годинники за ціновими категоріями в Україні наведено на рис.1.5.

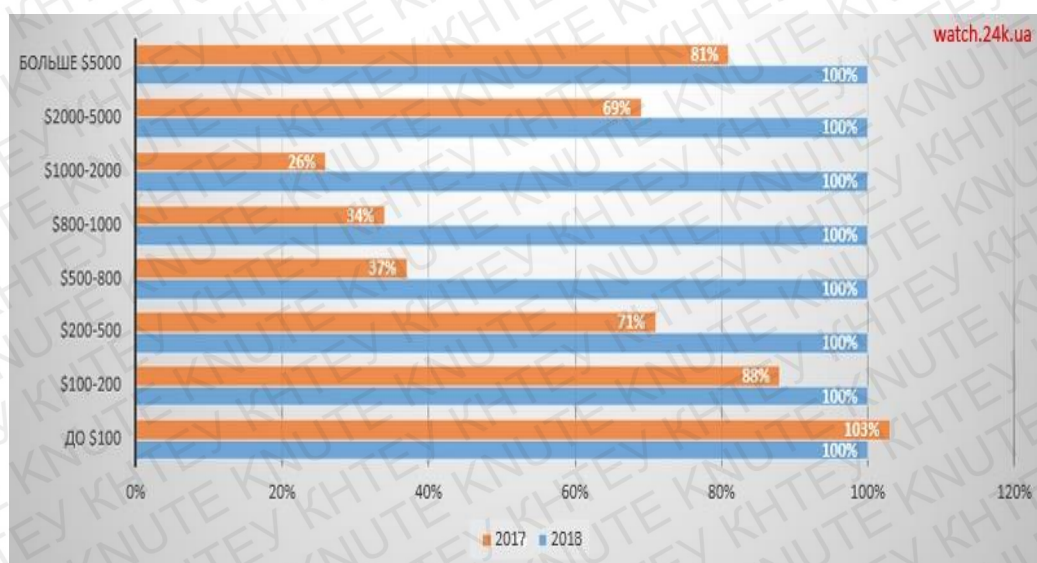

Рис. 1.5. Динаміка попиту на годинники за ціновими категоріями в Україні в 2017-2018рр., %

Отже, проаналізувавши стан ринку годинників, можна відзначити, що обсяги імпорту в Україні значно перевищують обсяги експорту. Найбільшу частку в імпорті протягом останніх років займає Швейцарія, в яку також Україна найбільше експортує годинників. На вітчизняному ринку є годинникові заводи, які продовжують функціонувати, до них відноситься завод «Київська Русь» та KLEYNOD. Основними країнами експорту у 2017-2018рр. були Швейцарія, Нідерланди та Кіпр, рейтинг країн імпорту очолили Швейцарія, Китай та Німеччина.

Обсяги імпорту перевищували обсяги експорту годинників як в кількісному, так і у вартісному вираженні.

1.2. Законодавчо-нормативне регулювання експертизи та виконання митних формальностей при імпорті годинників

Основним законодавчим актом, який регулює виконання митних формальностей при імпорті годинників, є Митний кодекс [22], в статі 4 якого наведено визначення поняття митних формальностей як сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами з метою дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Митні органи виконують митні формальності в зонах митного контролю, створених відповідно до положень МКУ.

При митному оформленні годинників необхідно керуються також положеннями Закону України від 16.04.1991 № 959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність», який регламентує права та обов'язки суб'єктів зовнішньоекономічних відносин та містить перелік повноважень державних органів щодо регулювання таких відносин [39].

Закон України від 19.09.2013р. №584-VII «Про Митний тариф України» встановлює основні положення тарифного регулювання – ставки ввізного мита, які застосовуються при оподаткуванні товарів, у тому числі годинників, в режимі імпорту [40]. Даним законом з 1.01.2014р. повна та пільгова ставка при імпорті годинників становить 5%. Даним законодавчим актом також затверджена УКТЗЕД.

Митне оформлення годинників здійснюється в будь-якому органі доходів і зборів з пред'явленням їх цьому органу на підставі МД. Відповідно до «Положення про митні декларації», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 [24] та Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 [32], до МД декларантом залежно від митних формальностей, установлених МКУ для митних режимів, та заявленої мети переміщення вносяться відомості, у тому числі у вигляді кодів.

При заповненні МД необхідно керуватися наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» [28].

Наказом Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» регламентуються документи, що застосовуються при виконанні митних формальностей за МД [30].

Порядок виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму затверджено наказом № 657 від 31.05.2012 «Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму» [27]. Годинники, які аналізуються за МД №100010/2018/136634 переміщувались двома видами транспорту: спочатку на повітряному судні, потім – автомобільним транспортом.

Митні формальності на авіатранспорті, оскільки годинники переміщуються літаком, визначено главою 31 МКУ (ст.215-217), де зазначено, що командир повітряного судна зобов'язаний подати органу доходів і зборів для здійснення митного контролю документи, передбачені статтею 335 МКУ [22]. Дозвіл органу доходів і зборів на вивантаження товарів з повітряного судна або завантаження товарів на нього надається після перевірки поданих документів та встановлення їх відповідності вимогам.

В межах країни годинники переміщувалися автомобільним транспортом, тому враховували, що митні формальності на автомобільному транспорті визначено главою 33 МКУ [22]. Так, ст.221 встановлено, що автотранспортний засіб комерційного призначення, що використовується для переміщення товарів через митний кордон України, не потребує окремої митної декларації, якщо під час такого переміщення декларуються товари, які перевозяться цим автотранспортним засобом.

Оформлення годинників в митному режимі імпорту передбачає обов'язкове присвоєння коду згідно з УКТЗЕД відповідно до наказу ДФСУ від 09.06.15 № 401 «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» [37].

Під час декларування годинників керуються наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012р. № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій», що містить класифікатор митних режимів, митниць, документів, видів транспорту, умов поставок, характеру угод тощо [28].

Постанова Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. №1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» затверджує перелік товарів, що підлягають державному контролю у разі переміщення їх через митний кордон. При переміщенні годинників у в режимі імпорту здійснюється радіологічний та екологічний контроль [8].

Наказом Міністерства фінансів України від 12 грудня 2012 р. № 1316 визначається послідовність дій посадових осіб митних органів при організації, проведенні та оформленні результатів огляду та переогляду товарів, ТЗ комерційного призначення, що є важливим попереднім етапом для проведення митної експертизи [36].

Експертиза годинників в митних цілях проводиться в ДПМЕ з метою встановлення характеристик, які є визначальними для ідентифікації фізичних та фізико-механічних характеристик годинників; правильної класифікації згідно з УКТ ЗЕД; перевірки задекларованої митної вартості; встановлення країни походження [14].

Правове регулювання процедури експертизи при митному контролі та митному оформленні товарів визначене МКУ [22] та наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016р. №1058 [31].

Експертиза годинників в митних цілях проводиться в Управлінні товарознавчої, інженерно-технічної та криміналістичної експертизи. Підставою для дослідження зразків годинників є запит митного органу.

Отже, нормативно-правова база, яка регулює виконання митних формальностей при ввезенні годинників на митну територію України на сьогодні достатньо визначена. Проаналізовані документи визначають порядок здійснення митних формальностей при переміщенні годинників через митний кордон України різними видами транспорту в різних митних режимах. Регламентована також процедура проведення експертизи годинників в митних цілях.

1.3. Вимоги до якості годинників

На сьогодні в Україні якість наручних механічних годинників регламентує діючий стандарт ГОСТ 10733-98 «Часы наручные и карманные механические. Общие технические условия» [51]. В додатку А, табл. А.1 наведено вимоги до даного виду годинників.

Залежно від діаметра місця посадки плати годинники виготовляються малого калібру з діаметром плати від 13 до 16 мм включно (1 і 2 групи); з діаметром плати більше 16 до 20 мм включно (2 група); нормального калібру з діаметром плати більше 20 до 26 мм включно (3 група) і з діаметром плати більше 26 мм (4 група). Механізм годинників повинен мати анкерний палетний спуск, не менше 15 функціональних годинникових каменів, а маса не повинна перевищувати 25 г.

Годинники наручні й кишенькові механічні виготовляються таких класів: підвищений (П); перший (1); другий (2) і можуть бути з додатковими пристроями (календар, автопідзаведення, сигнальний пристрій та ін.), зі звичайною (центральною або боковою) або аретованою секундною стрілкою, із захисними пристроями (звичайні, водозахищені, водозахищені підвищеного ступеня захисту, водонепроникні, протиударні, антимагнітні тощо) [51].

Механічні наручні та кишенькові годинники, які зупинилися через спуск пружини двигуна, повинні почати діяти під час накручування пружини двигуна не більш ніж на три оберти заводної головки без допоміжних зовнішніх дій. Показання годинної і хвилинної стрілок мають бути узгоджені між собою.

Відхилення кінцевого моменту зміни показників календаря від 12 або 24 – годинної установки моменту зміни не повинне бути більше 10 хв для годинників із календарем миттєвої дії. Тривалість інтервалу часу подання звукового сигналу повинна бути не менше 10 с, а відхилення початкового моменту вмикання сигналу від установлення моменту вмикання – більше 6 хвилин.

Годинники з автопідзаведенням, що зупинилися внаслідок спуску пружини двигуна після 10-годинного носіння на руці, повинні мати термін енергетичної автономності не менше 20 год. (для годинників класу П групи 4), 24 год (для годинників класу П груп 1 – 3 і класу 1 груп 3 і 4) і не менше 20 год (для годинників класу 1 груп 1 і 2 і класу 2).

Антимагнітні годинники при заведеній пружині двигуна не повинні зупинятися в магнітному полі напругою не більше 4800 – 400 А. Термін служби годинників – 10 років.

Електронно-механічні кварцові годинники повинні відповідати вимогам ГОСТ 26272 – 98 «Часы электронно-механические кварцевые наручные и карманные. Общие технические условия» [52].

Годинники наручні і кишенькові електронно-механічні кварцові залежно від діаметра посадочного місця плати виготовляють двох калібрів: малого (діаметр посадочного місця плати до 20 мм включно) і нормального (діаметр посадочного місця плати вище 20 мм), а залежно від показників середнього добового ходу – трьох класів: П, 1 і 2. Маса механізму годинників малого калібру повинна бути не більше 20 г, нормального – не більше 30 г.

Середньодобовий і миттєвий ходи (хід годинників, що вимірюється протягом короткого часу, приведено до доби) залежно від їх класу при

температурі 20 ± 5 °С, відносній вологості повітря 30 – 80 %, атмосферному тиску 630 – 800 мм рт.ст. і напрузі живлення $(1,5 - 0,05)$ В – $(1,5 + 0,10)$ В.

Годинники повинні витримувати дію багаторазових ударів з прискоренням 150 м/с при тривалості удару від 2 до 15 м/с; витримувати вплив магнітного поля напругою 1600 – 400 А. Протиударні годинники повинні витримувати без пошкодження випадкові удари при вільному падінні на горизонтальну поверхню підлоги з твердих порід деревини з висоти $1,0 \pm 0,2$ м.

Водонепроникні наручні годинники повинні витримувати без пошкоджень дію води при зануренні їх на глибину 1 м на 30 хв, а потім на глибину 20 м на 1,5 хв. Годинники повинні витримувати дію відносної вологості повітря не більше 98 %, при температурі + 35 °С без конденсації вологи. Безперервна робота годинників без зміни джерела живлення може бути 24, 30, 36, 48 і 60 міс. Безперервна робота годинників протягом 12 міс. допускається тільки для таких годинників: малого калібру з секундною стрілкою; із сигналом; із календарним пристроєм при висоті механізму менше 5 мм. Відхилення початку дії сигнального пристрою від заданого часу не повинне перевищувати 4 хв, а показники годинної і хвилинної стрілок мають бути згаджені між собою. Термін – не менше 10 років.

Вимоги до електронних годинників наведені в ГОСТ 23350 – 98 «Часы наручные электронные. Общие технические условия» [53]. Залежно від діаметра електронного блока, годинники випускають малого (діаметр - 16 – 20 мм) і нормального (діаметр більше 20 мм) калібрів і поділяють на групи: 1 (діаметр електронного блока до 16 мм), 2 (діаметр електронного блока від 16 до 20 мм включно); 3 (діаметр електронного блока більше 20 мм). Залежно від показників середньодобового ходу годинники поділяють на класи: П, 1 і 2. Залежно від класу зовнішніх чинників (кліматичні або механічні) годинники виготовляють звичайні, водозахисні й водонепроникні (кліматичні), звичайні й протиударні (механічні).

Миттєвий хід годинників при крайніх значеннях інтервалів робочих температур дещо більший: $\pm 1,0$ (П), $\pm 1,5$ (1), і ± 4 (2).

Автономність роботи годинників від одного комплекту джерела струму може бути 2,0; 2,5; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5 і 5 років і встановлюється в технічних умовах на годинники конкретного типу.

Зображення інформації на індикаторі годинників повинне бути чистим, яскравим і добре розрізнятися на відстані 0,5 м і при освітленні не менше 150 – 200 лк. Термін служби електронних наручних годинників – 10 років [53].

Таким чином, вимоги до якості та безпеки годинників регламентуються нормативними документами на конкретний вид годинників. Термін служби годинників при дотриманні встановлених НД вимог становить 10 років.

1.4. Порядок проведення експертизи годинників для митних цілей

Процедура проведення експертизи починається від моменту виникнення необхідності застосовувати спеціальні знання під час здійснення митного контролю, тому у Митному кодексі зазначено, що посадова особа митного органу має право брати проби та зразки товарів для дослідження (аналізу, експертизи) [22].

Проби та зразки годинників беруть у мінімальній кількості – один контрольний і один дослідний, що забезпечує можливість провести їх експертизу. Про взяття проб та зразків товарів, що перебувають під митним контролем, складають акт [31].

Декларант, в даному випадку представник ТОВ «ЮВЕ-Київ» має право бути присутнім під час того, як посадові особи митного органу беруть зразки годинників.

Митні органи повинні бути ознайомлені з результатами експертизи зразків годинників, що перебувають під митним контролем, які провели інші органи державного контролю, а також декларанти [20].

Наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 р. № 1058 встановлено порядок взаємодії структурних підрозділів ДФСУ із

Департаментом податкових та митних експертиз, а також нормативи взяття зразків. У цьому наказі передбачено, що взяття зразків товарів, документації для класифікації товарів та їх митного оформлення здійснюється в рамках процедур митного контролю та митного оформлення [31].

При проведенні експертизи годинників слід дотримуватись такої процедури:

- взяти зразки годинників, заповнивши акт встановленої форми;
- визначити вид годинника (наручний, будильник, механічний, електронний тощо);
- вибрати критерії та показники ідентифікації;
- провести експертизу відібраних зразків обраними методами;
- оформити отримані результати експертизи у вигляді Висновку встановленої форми.

Етапи проведення експертизи годинників, що переміщувались через митний кордон України, представлені на рис. 1.6.

Рис. 1.6. Етапи проведення експертизи годинників

Запит про проведення експертизи разом із супровідною документацією (матеріалами, що передаються у розпорядження експерта), зразками годинників доставляються до ДПМЕ посадовою особою митного органу ДФС або поштою. Приймається запит про проведення експертизи разом із

супровідними документами та наданими зразками годинників посадовими особами ДПМЕ шляхом реєстрації в установленому порядку.

При виявленні порушень вимог наказу Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016р., ДПМЕ протягом 3 робочих днів після реєстрації запиту про проведення експертизи письмово інформує митний орган ДФС про виявлені порушення. Митний орган ДФС повинен усунути виявлені порушення у строк, що не перевищує 3 робочих днів, шляхом повторної подачі необхідних матеріалів.

Процедуру передання, повернення та знищення зразків товарів після проведення експертизи ДПМЕ ДФСУ регламентує наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2016р. № 699 [35].

Для проведення експертизи годинників обов'язковим є розроблення критеріїв, методів та засобів експертизи.

Отже, процедура проведення експертизи годинників регламентується чинним Митним кодексом України та наказами Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016р. та № 699 від 28.07.2016р.

РОЗДІЛ 2

ЕКСПЕРТИЗА ГОДИННИКІВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ

2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень

Об'єктом дослідження у випускній кваліфікаційній роботі є годинники, що переміщувались через митний кордон України і оформлялись за МД № UA100010/2018/136634 (додаток Г). За аналізованою МД оформлялось 11 найменувань товарів. Годинники оформлялись як товар №3 та товар №4. В графі 31 МД наведено опис годинників, який дає змогу ідентифікувати їх:

товар №3: годинники наручні з автоматичним підзаведенням, з корпусами, виробленими з золота та сталі, не містить приймально-передавальних пристроїв:

- годинник автоматичний, золото 750 проби та сталь, вага золота 12,35 г, вага виробу 98,00 г, арт. 168589-600, торговельна марка CHOPARD; країна виробництва: СН – Швейцарія; виробник: L. – U. CHOPARD&CIE S.A.

товар №4: Годинники наручні кварцеві з корпусами виробленими з сталі, з механічною індикацією, не містить приймально передавальних пристроїв: годинник кварцовий, сталь, 43 діам=2,20 кт, 1 сапф.=0,10 кт, с додатковим ремінцем, SN1987286, вага діамантів 4 г, вага сапфіру 0,02 г, вага виробу 84,0г; арт. 278582-3003 – 1шт; годинник автоматичний, сталь, вага 90,70 г, S № 4019384, арт. 168566-3007 – 1 шт; годинник автоматичний, сталь, вага 94,30 г, SN 2042564, арт. 168588-3001 – 1шт; годинник автоматичний, сталь, вага 91,80 г, SN 4013449, арт. 168589-3006 – 1шт.

Торговельна марка: CHOPARD; країна виробництва: СН – Швейцарія, виробник: фірма «L. – U. CHOPARD&CIE S.A».

Всього за аналізованою МД UA100010/2018/136634 оформлялось 5 годинників фірми «L. – U. CHOPARD&CIE S.A» (Швейцарія).

Годинники класифікують за багатьма ознаками: призначенням, джерелом енергії, видом індикації, калібром каркаса механізму, статево-

віковою ознакою, рівнем функціональних властивостей. Класифікація наручних годинників за основними ознаками наведена на рис. Б.1.

Класичний годинник призначений для виміру поточного часу і є найпоширенішою групою годинників. За джерелом енергії виділяють механічний і електричний (кварцовий) годинник.

При проведенні експертизи важливо знати відмінні особливості різних видів годинників, зокрема у механічному годиннику джерелом енергії служить спіральна пружина. Наручні механічні годинники поділяються на годинники з ручним заведенням пружини та з автопідзарядкою («automatic») [2].

В електричному (кварцовому) годиннику джерело енергії - елемент живлення або акумулятор. За принципом дії електричні годинники підрозділяються на електронно-механічні й електронні.

Електронно-механічний годинник — годинник, у якого конструктивно об'єднані електронний блок, що виробляє імпульси керування й деякі вузли, властиві механічному годиннику (наприклад, стрілочний механізм) [49].

Електронними називають годинники, в яких відтворення періодичної послідовності інтервалів часу й відображення тимчасової інформації здійснюється засобами електронної техніки.

Запас ходу – від батарейки: від 24 місяців до 10 років. Від акумулятора з регулярною підзарядкою 10-15 років і більше.

Точність ходу (погрішність) – 20 сек. на місяць (може вважатися нормою для більшості кварцових наручних годинників, що випускаються у світі).

За видом індикації (способом подання інформації) годинники бувають зі стрілковою, оптико-електронною (цифровою) і комбінованою індикацією. Тип індикації наручних годинників: аналоговий (стрілки); дисковий (використовується рідко).

Схема організації проведення дослідження представлена на рис.2.1.

Рис. 2.1. Загальна схема дослідження годинників

За рівнем функціональних властивостей розрізняють годинники простого, середнього й високого класу.

При проведенні досліджень використано ряд інструментальних методів, які регламентовані стандартами на годинники, а також аналітичний – для аналізу ринку годинників та здійснення митних формальностей.

При проведенні експертизи спочатку визначали розмірні характеристики годинників за ГОСТ 26272-98 [52] та ГОСТ 23350-98 [52]. Товщиною годинникового механізму є відстань від зовнішньої площини опори циферблату (або видимої поверхні індикатора, якщо останній включений у годинниковий механізм) до найдавшої протилежної зовнішньої площини без врахування будь-яких гвинтів, гайок або інших нерухомих частин, які виступають з цієї площини.

Як правило, ширина, довжина або діаметр (які визначаються віссю симетрії) повинні вимірюватися без врахування заводного валу чи головки.

Проводили вимірювання калібру наручних годинників, враховуючи, що за калібром каркасу механізму наручні годинники бувають малого й нормального калібру. Під калібром круглого механізму розуміється посадковий діаметр платини в міліметрах. Калібр не круглого механізму визначається площею його платини, наведеної до калібру круглого механізму. Годинник малого калібру має діаметр платини від 13 до 16 мм (1 група), від 16 до 20 мм (2 група). Годинник нормального калібру — від 20 до 26 мм (3 група), понад 26 мм (4 група). У деяких закордонних фірм номер калібру відповідає найбільшому габаритному розміру механізму, що вимірюється в лініях (1 лінія = 2,255 мм).

Оскільки годинник, який оформлявся в МД UA100010/2018/136634 під №3 має корпус із золота, визначали пробу, товщину та корозійну тривкість корпусу годинника за ДСТУ ISO 3160-2:2012 [16].

Отже, об'єктом досліджень у випускній кваліфікаційній роботі були годинники наручні, які оформлялись за МД UA100010/2018/136634 і надійшли на митну територію України в режимі імпорту за контрактом №2017/2007 від 0.07.2017р. (додаток Д).

2.2. Аналіз асортименту годинників на ринку України

В Україні представлений досить різноманітний асортимент годинників, більшість якого, зазвичай, займають іноземні марки. Серед годинників, які призначені для носіння з собою або на собі (позиція 9102) виокремлюються такі групи: наручні годинники та кишенькові. Більшою популярністю користуються наручні, проте прихильники класичного стилю в одязі нерідко обирають і кишенькові.

Останнім часом годинник на руці стає не лише приладом для вимірювання часу, а й невід'ємним атрибутом, що доповнює костюм, підкреслює стиль життя чи містить у собі безліч додаткових функцій, що допомагають вирішувати буденні проблеми [50].

У наш час знову зростає роль механічних годинників, оскільки вони, на думку багатьох споживачів, являються більш надійними, довговічними і стабільними. Саме тому на ринку сьогодні представлена величезна кількість компаній, кожна з яких прагне зайняти свою нішу і знайти свого споживача.

Годинники стають більш статусною річчю. Так, українські годинникарі, які раніше працювали у відносно дешевому сегменті, поступово переходять на виробництво більш дорогих моделей. Три роки тому наручні годинники до 500 грн займали 70% продажів, зараз - тільки 30% [17].

Надії на відродження вітчизняного ринку наручних годинників у більш низьких цінових сегментах пов'язують, перш за все, з маркою Casio, що представлена в широкому ціновому діапазоні, пропонуючи моделі під різні бюджетні запити споживачів.

Китайським виробникам вдалося обігнати навіть Швейцарію: за рік в Китаї виробляється приблизно 2 млрд годинників. Найчастіше гонконгські майстри копіюють відомі швейцарські бренди. Собівартість такої продукції в 100 разів нижча, ніж оригіналу [17].

Меншою популярністю користуються високоякісні копії фірмових наручних годинників, виготовлені на заводах Швейцарії, Бельгії, Австрії й ОАЕ. Їхня основна відмінність – надійність, міцність, точність деталізації й

повністю робочі функції. Усередині хронометрів вмонтовані оригінальні японські й швейцарські годинникові механізми [49].

На жаль, придбати в нашій країні якісні фірмові годинники непросто. Вартість брендових годинників починається від 15000\$. При цьому швейцарські виробники не гребують користуватися перевагами місцевих законів, згідно з якими годинники мають право називатися швейцарськими, якщо вони на 51% (загальна вартість всіх комплектуючих) вироблені у Швейцарії. Інші складові завозяться з Китаю, Кореї та Туреччини [50].

Близько 80% виробів, які пропонуються українським покупцям як швейцарські годинники, складаються тільки з оригінальних механізмів, а корпус, стрілки, циферблат і ремінці виробляються в Азії. Тільки такі відомі компанії як «Zenith» (Зеніт), «Breguet» (Брегет) і «Vacheron Constantin» виготовляють наручні годинники повністю з оригінальних деталей, виготовлених на власних заводах.

Київський годинниковий завод — єдине українське підприємство, що серійно займається виробництвом годинників. Завод випускає годинники також під власною торговою маркою Kleynod. Kleynod — український годинниковий бренд, котрий належить КГЗ (Київський годинниковий завод).

Годинники Kleynod виготовляються за власними дизайнерськими та конструкторськими розробками заводу. Всі годинники Kleynod складаються на базі швейцарських механізмів «Ronda», «ETA» і мають гарантійний термін 2 роки [46].

Серед представлених на ринку наручних годинників найбільшу частку займають кварцові (78,1%), оскільки вони дешевші в обслуговуванні, більш точні та зручні у використанні. Частка механічних наручних годинників складає 21,9%. Найбільшим попитом користуються чоловічі наручні годинники, частка яких в загальному асортименті становить 49,0%, найменшу частку займають дитячі наручні годинники — 14,2%, частка жіночих годинників становить 36,8%.

Аналізуючи динаміку попиту та модні тенденції споживачів, виділено часові марки які користуються найбільшим попитом (табл.2.1).

Таблиця 2.1

**Товарознавча характеристика найпоширеніших торгових марок
годинників**

					
Модель годинника	Kleynod 101-510	Едельвейс К 9110-с/ж	Diesel DZ1467	Esprit ES101671003	Orient FFD0J001W0
Виробник	Україна	Україна	Італія	США	Японія
Клас точності годинника	2	2	1	1	2
Матеріал скла	мінеральне	сапфір	мінеральне	мінеральне	сапфір
Водонепроникність, м	50	50	100	50	50
Ударостійкість	ударостійкі	-	ударостійкі	-	ударостійкі
Тип кріплення кришки	Кришка ущільнювач	Кришка хлопака	Кришка гвинтова	Кришка ущільнювач	Кришка ущільнювач
Добовий хід годинника	+/- 45 с	+/- 45 с	+/- 20 с	+/- 20 с	+/- 25 с
Відхилення годинникової стрілки при суміщенні хвилинної на 12-годинному табло	1/3 хвилинної позначки	1/3 хвилинної позначки	1/5 хвилинної позначки	1/5 хвилинної позначки	1/6 хвилинної позначки
Ціна	2640 грн.	6975 грн.	4836 грн.	2552 грн.	6058 грн.

За результатами аналізу ринку України встановлено, що найбільшою популярністю користуються п'ять часових марок. Безперечним лідером є японські годинники Casio, які відрізняються високою якістю виконання, величезним розмаїттям модельного ряду і лояльними цінами. На годинники цієї марки припадає не менше 10% всіх запитів населення.

Guess – одна з небагатьох марок, яка показує стабільне зростання інтересу з боку населення України. Основними плюсами годинників Guess є різноманітність дизайнерських рішень моделей і доступна ціна.

На думку фахівців, годинник японської компанії Orient майже нічим не поступаються виробам Casio. Крім цього, в модельному ряду Orient представлена величезна кількість доступних моделей в класичному стилі, здатних вдало доповнити діловий костюм.

Tissot – один з найвідоміших швейцарських годинникових брендів, що відносяться до середнього цінового сегменту, але при цьому вони поєднують в собі всі параметри, притаманні справжнім швейцарським годинникам, які відрізняються елегантними моделями, високою якістю та точністю ходу і сучасною механікою всередині. Візитною карткою компанії є технологія T-Touch, що дозволяє управляти годинами легким дотиком пальця до екрану.

Розглянемо також асортимент годинників фірми Chopard, які оформлялись за МД №UA100010/2018/136634. Chopard – виробник вишуканих ювелірних годинників для заможних жінок і чоловіків. Характерною особливістю марки є використання авторської технології «плаваючих діамантів» – при русі руки діаманти між сапфіровим склом плавно переміщуються.

Компанія випускає як класичні моделі, так і спортивні, при цьому щорічно створюючи близько 150 нових зразків. Найяскравішою пропозицією від Chopard можна вважати Happy Diamonds Icons Watch, що об'єднала в собі легендарні плаваючі діаманти і неперевершений дизайн.

Chopard є компанією-винахідником перших наручних годинників і перших прямокутних корпусів. Сьогодні під цим брендом світ отримує наручні механізми, декоровані дорогоцінним камінням. Особливістю політики компанії є дуже широкий діапазон цін на годинники – від 700 доларів до тисяч. В даний час елітні наручні годинники Chopard налічують більше 400 унікальних моделей, створених в різних стилях.

Наручні годинники Chopard представлені як в класичних, так і в спортивних колекціях марки. Дизайнерами марки був розроблений спеціальний корпус наручного годинника, що дозволяє вільно рухатися камінню, не зачіпаючи стрілки.

В останні 2 роки створено нові колекції годинників Chopard.

Колекція Harry Sport від Chopard поповнилася новими моделями в овальному корпусі. Новинки Harry Sport представлені в корпусі з рожевого золота. Годинники комплектуються ремінцями зі шкіри алігатора із золотою застібкою. На сріблястому циферблаті розміщені 7 білих діамантів (додаток Б, рис. Б 2, а).

Колекція жіночих годинників L'Heure du diamant підкреслює поєднання сучасного дизайну і дорогоцінного опалу. Ще одна модель – модель з маленьким круглим корпусом і механічним автоматичним механізмом (додаток Б, рис. Б 2, б).

На всіх трьох моделях безель повністю оброблений білими діамантами. Найдорожча овальна версія комплектується золотим браслетом з білими діамантами, який доповнений двома більшими діамантами, розміщеними на 6 і 12 годин на лицьовій панелі. Дві інші моделі годинників комплектуються ремінцем зі шкіри алігатора.

Корпус годинника Mille Miglia Racing Colours в діаметрі становить 42 мм. Годинники з функцією хронографа випущені обмеженою серією 300 в кожному з кольорів. Балансова частота механізму становить 28 800 пк / год, запас ходу складає 42 години. Циферблат годинника Mille Miglia Racing Colours легко читається завдяки широким арабським цифрам, які разом зі стрілками покриті люмінесцентним покриттям (додаток Б, рис. Б 2, в).

Таким чином, найпопулярнішими марками годинників в Україні є Casio, Guess, Orient, Q&Q та Tissot. Вибір більшості українців базується на принципі ціна-якість. Що стосується світового лідерства, то найпопулярнішими марками годинників у світі є Rolex, Cartier, Omega, Patek Philippe, Swatch, Breguet, TAG Heuer, Longines, Chopard та IWC [18].

Важливим чинником вибору є бренд годинника. Кількість торгових марок, під якими випускаються наручні годинники, з кожним роком стає все більше. Одні пропонують механізми в бюджетному ціновому сегменті, інші орієнтуються на високий клас споживача і коштують тисячі доларів.

2.3. Визначення критеріїв та методів для проведення експертизи годинників

Годинники – складні механізми, що відрізняють значною кількістю технічних особливостей. Для проведення експертизи годинників необхідно визначити критерії та показники.

Важливо встановити, перш за все, джерело енергії годинника. Механічні годинники високого класу відрізняються підвищеною точністю ходу, оснащується механічним будильником або репетиром, лічильниками секунд, хвилин, годин, календарним та іншими пристроями [49].

Джерелом енергії для наручних кварцових годинників слугує батарейка, яка безперервно працює протягом року. Такий годинник відрізняється точністю і тривалістю роботи, які забезпечують батарейка та кристал кварцу. Точність кварцових годинників на порядок вища ніж у механічних, до того ж будова механізму дозволяє робити корпуси таких годинників легкими та тонкими.

Механізм електронних наручних годинників відрізняється точністю та надійністю. Його будова майже ідентична кварцовому, відмінність лише полягає в способі виведення інформації на циферблат годинника. Уже давно фахівці відмічають високу практичність і надійність таких годинників та їх довговічність. В такий годинник вбудовується калькулятор, будильник, датчики вологи і температури та інші функції.

Необхідно врахувати таку характеристику як запас ходу наручних годинників, що може становити від 30 до 40 годин автономної роботи при повному заведенні пружини.

Точність ходу годинників (погрішність) — $-30/+40$ сек. на добу (може вважатися припустимою нормою для більшості наручних годинників, що випускаються у світі). Даний параметр має значні варіації. Максимально точним годинником прийнято вважати годинник із сертифікованим механізмом – хронометри. Швейцарські хронометри із сертифікатом C.O.S.C. мають припустиму погрішність — $-4/+6$ сек. на добу.

Годинники складаються з двох головних частин: годинникового механізму і контейнера для годинникового механізму (корпус).

Механічні годинники усіх видів можна заводити вручну, за допомогою електрики або автоматично. Годинники цієї групи можуть бути електричними (включаючи електронні) та електронно-механічними.

Годинники з використанням сухих батарейок або акумулятора з малим запасом ходу (порядку декількох хвилин) мають звичайну комбінацію балансу і спіралі або маятника, пружина періодично заводиться електромагнітом.

Годинники, підключені до мережі, з великим запасом ходу (деяка кількість годин) обладнані звичайною комбінацією балансу і спіралі або маятником, пружина або гиря періодично заводяться електричним двигуном (синхронним, індукційним і т.п.).

Експертиза годинників здійснюється за наступною процедурою: визначення мети та завдань, вибір критеріїв, методів та засобів ідентифікації. Вибір критеріїв залежить від умов, об'єктів, їх взаємодії, мети експертизи [3].

Для ідентифікації годинників використовуються апробовані методики, які дають змогу провести випробування без руйнування – органолептичні та експрес-методи, оскільки досліджувані годинники – досить дорогий товар.

Важливим критерієм експертизи є маркування, вимоги до якого регламентуються нормативними документами та Законом України «Про захист прав споживачів».

Годинники повинні мати позначення механізму, матеріалу корпусу та скла. Тому оцінка технічних характеристик годинників здійснюється органолептичним, аналітичним та вимірювальним методами. Засобами, які використовуються при проведенні ідентифікації та експертизи годинників є НД, маркування, ТСД та інструкція з експлуатації.

В табл. 2.2 наведено критерії, показники та методи для проведення експертизи годинників.

Таблиця 2.2

Критерії, методи та засоби для проведення експертизи годинників

Критерії та показники	Методи	Засоби
Назва годинника	Аналітичний	Маркування, інструкція з експлуатації годинника
Маркування	Аналітичний	Маркування, ГОСТ 10733 – 98 ГОСТ 26272-98
Зовнішній вигляд, колір	Органолептичний	ГОСТ 10733 – 98 ГОСТ 26272-98
Характеристики механізму: - тип; - частота коливань - запас ходу, год. - точність ходу, с/добу	Вимірювальний	ГОСТ 10733 – 98 ГОСТ 26272-98 ГОСТ 23350-98 ДСТУ ISO 3160-2:2012
Вид скла	Аналітичний	ГОСТ 23350-98 ГОСТ 26272-98
Матеріал корпусу	Аналітичний	ДСТУ ISO 3160-2:2012
Розмір, мм	Вимірювальний	ГОСТ 10733 - 98
Формат часу	Аналітичний	ГОСТ 26272-98 Інструкція з експлуатації годинника
Тип циферблату	Аналітичний	Інструкція з експлуатації годинника
Індикація	Аналітичний	Інструкція з експлуатації годинника
Вага, г	Вимірювальний	ГОСТ 23350-98 ГОСТ 26272-98

Таким чином, проаналізувавши НД, а також паспорти якості та ТСД на наручні годинники виробництва фірми «L. – U/ CHOPARD&CIE S.A.», ТМ CHOPARD, нами було визначено наступні критерії та показники, що можуть бути використані при проведенні експертизи: маркування, характеристики механізму, зокрема тип, частота коливань, запас та точність ходу, а також матеріал корпусу та циферблату, розміри та вага.

Особливо слід звертати увагу на походження годинників, а також чи є годинник оригіналом, чи реплікою відомої фірми.

2.4. Експертиза годинників та оформлення її результатів

Годинники є досить специфічним товаром і складним механізмом, тому важливо при проведенні експертизи визначити декілька ключових параметрів.

В першу чергу, необхідно визначити бренд і модель. Для цього необхідно уважно вивчити і проаналізувати досліджувані годинники – всі функції і технічні можливості повинні відповідати оригіналу, оскільки на ринку представлена значна кількість реплік (копій).

Особливу увагу слід приділити тильній частині корпусу: там повинні знаходитися написи, які позначають матеріали і технології, використані при виробництві даної моделі.

При проведенні експертизи швейцарських годинників, які оформлялись за МД №UA100010/2018/136634 необхідно звернути увагу на те, що в окремих моделях годинників на задній панелі корпусу присутній напис «Swiss case», що означає швейцарське походження саме корпусу, а не механізму. Також швейцарським може бути повністю механізм, в такому випадку на копію буде нанесений напис «Swiss movement». Встановлено, що годинники були зібрані в Швейцарії, вони маркуються написом «Swiss made».

У якісній репліці всі деталі, аж до найдрібніших написів відповідають оригіналу. Також велику роль відіграє те, в якій країні була виготовлена копія. Якісні репліки, які з високою точністю повторюють оригінали, виготовляються в європейських країнах – Бельгії, Австрії, Польщі.

Другим важливим критерієм є ціна. Якщо оригінал коштує близько 30000\$, то якісна репліка теж буде коштувати дорого. Високоякісні репліки годинників виготовляю з дорогих матеріалів, для виготовлення копій використовується міцне сапфірове скло і загартована 316L сталь. Такий годинник відрізняється не тільки ефектним зовнішнім виглядом, але й високим ступенем надійності.

Для проведення експертизи було обрано 5 зразків наручних годинників, результати експертизи яких наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Результати експертизи наручних годинників

Назва критерію та показника	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
Зовнішній вигляд					
Маркування: - Найменування моделі; - Країна збірки; - Країна-виробник	Чоловічий годинник ТМ «Orient» Classic Automatic 46B46; країна збірки – Китай; країна-виробник – Японія. Адреса головного офісу: 4-4, Сотоканда, Минатоку, Токіо, 101-0021, Японія	Чоловічий годинник ТМ Chopard країна збірки – Швейцарія; країна-виробник – Швейцарія; арт. 168589-6001	Чоловічий годинник ТМ Chopard країна збірки – Швейцарія; країна-виробник – Швейцарія. арт. 168588-3001	Чоловічий годинник ТМ «CERTINA» C006-407-36-081-00; країна збірки – Швейцарія; країна-виробник – Швейцарія. Seevorstadt 6, 2501 Biel Bienne Швейцарія	Чоловічий годинник ТМ «FOSSIL» ME3064; країна збірки – Китай; країна – виробник – США. World Trade Center 185 Greenwich Street New York, NY 10007 US
Тип механізму	механічний з автозаведнням	автоматичний	автоматичний	механічний з автозаведнням	механічний з автозаведнням
Частота коливань/год.	21600	22000	22000	22000	-21800
Запас ходу, год.	42	42	42	42	42
Точність ходу, с/добу	+25/-15	+6/-4	+7/-5	+15/-15	+15/-15
Вид скла	Сапфірове	Сапфірове	Сапфірове	Сапфірове	Мінеральне
Розмір, мм (ШхДхГ)	41,5х41,5х13,29	42 x 12,67	42х12,5	39х39х10	44х44х12
Формат часу	12 год	12 год	12 год	12 год	12 год
Тип циферблату	Стрілочний	Стрілочний	Стрілочний	Стрілочний	Стрілочний
Індикація	Хв, с, год	Хв	Год, с, хв	Хв, с, год	Хв, с, год
Матеріал корпусу	Нержавіюча сталь	Нержавіюча сталь, золото	Нержавіюча сталь	Нержавіюча сталь	Нержавіюча сталь
Вага, г	95	98,0	94,30	76г	78 г

В якості об'єктів експертизи було обрано годинники наручні виробництва фірми «L. – U/ CHOPARD&CIE S.A.», ТМ CHOPARD, які оформлялись за МД № UA100010/2018/136634 – це зразок №2 – годинник

наручний чоловічий автоматичний, корпус якого виготовлений із золота 750 проби та сталі, вага золота становить 12,35 г, вага виробу 98,00 г, артикул 168589-6001 (товар №3 за МД) та зразок №3 – годинник автоматичний, корпус виготовлено із сталі, вага 94,30 г, артикул 168588-3001 (товар №4 за МД).

Як бачимо з табл.2.3, усі зразки годинників відрізняються за своїми технічними характеристиками. Серед досліджуваних торгових марок необхідно виділити годинники ТМ CHOPARD, які оформлялись за МД №UA100010/2018/136634 та відрізняються від інших найвищою точністю ходу, що свідчить про оригінальні механізми даних годинників.

Годинники ТМ CHOPARD мають механізми із сертифікатом C.O.S.C. з припустимою погрішністю $-4/+6$ сек./добу (зразок №2) та $-5/+7$ сек./добу (зразок №3). Усі зразки годинників мають сапфірове скло, крім зразка №5 – мінеральне скло, матеріал корпусу – сталь, у зразка №2 – сталь та золото. Сапфірове скло - найтвердіше і найдорожче. Годинник з сапфіровим склом, при належному використанні, буде упродовж років виглядати як новий.

Вага годинників відповідає зазначеній в ТСД, а зразків №2 та 3 також опису, наведеному в графі 31 МД № UA100010/2018/136634.

Ідентифікаційну експертизу годинників ТМ CHOPARD було проведено в Департаменті податкових та митних експертиз ДФС на замовлення Київської міської митниці ДФС, митний пост «Західний», який подав запит.

Об'єктом експертизи були годинники, що оформлялись як товар №3 в МД № UA100010/2018/136634 (додаток Г).

Мета подання запиту – встановлення характеристик, визначальних для класифікації поданого на експертизу годинника згідно з УКТЗЕД, оскільки залежно від матеріалу корпусу можлива класифікація в двох товарних позиціях 9101 та 9102.

Оскільки корпус годинника виготовлений з золота та сталі, необхідно було визначити відповідність задекларованому складу.

За результатами проведеної експертизи оформлено висновок експерта, в якому вказано, що встановлені дані для зразка №3 не суперечить інформації, наведених в графі 31 МД № UA100010/2018/136634 та коду, зазначеному в графі 33 – 9101210000 (додаток В).

Отже, за результатами проведеної експертизи можна зробити висновок, що досліджувані годинники ТМ CHOPARD відповідають опису, наведеному в графі 31 аналізованої МД та коду згідно з УКТЗЕД, зазначеному в графі 33.

РОЗДІЛ 3

МИТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ГОДИННИКІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

3.1. Визначення коду годинників згідно з УКТ ЗЕД

Проаналізуємо правильність визначення коду згідно з УКТЗЕД годинників, які оформлялись за МД № UA100010/2018/136634 – товар №3 та №4 (додаток Г).

Спочатку визначаємо розділ, до якого відносяться годинники. За результатами аналізу УКТЗЕД встановлено, що годинники відносяться до розділу XVIII «Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні, медичні або хірургічні; годинники всіх видів; музичні інструменти, їх частини та приладдя» [48].

Проаналізувавши групи 90-92 розділу XVIII, в яких класифікуються вищезазначені товари, встановили, що годинники класифікуються на рівні перших двох знаків як група 91 «Годинники всіх видів та їх частини».

В цій групі термін «годинникові механізми» означає пристрої, робота яких регулюється пружиною-балансом, кварцовим або будь-яким іншим пристроєм, здатним визначити інтервали часу з індикатором, або системою, в яку може бути вмонтовано механічний індикатор. Товщина таких механізмів повинна бути не більш як 12 мм, а їх ширина, довжина або діаметр – не більш як 50 мм.

При визначенні товарної позиції обов'язково враховуємо пояснення до даної товарної групи, де зазначено, що до групи 91 включаються деякі прилади, призначені переважно для вимірювання часу або для виконання деякої операції, пов'язаної з вимірюванням часу [37]. До неї включаються годинники для носіння на собі або з собою (наручні і кишенькові годинники та секундоміри), інші годинники (звичайні годинники, годинники, не призначені для носіння з собою або на собі, з годинниковим механізмом для

годинників, призначених для носіння з собою або на собі, будильники, морські хронометри, годинники для автомобілів і т.п.).

При визначенні коду згідно з УКТЗЕД класифікаційною ознакою є вид матеріалу корпусу. Вироби цієї групи можуть бути з будь-якого матеріалу (включаючи дорогоцінні метали) і вони можуть бути прикрашені або оздоблені природними чи культивованими перлами або природним, штучним чи реконструйованим дорогоцінним або напівдорогоцінним камінням.

В групі 91 класифікуються годинники різноманітного призначення. В примітці до групи 91 вказано, що до товарної позиції 9101 включаються тільки годинники для носіння на собі або із собою, корпус яких вироблено з дорогоцінних металів або металів, плакованих дорогоцінними металами, або з тих самих матеріалів у поєднанні з природними чи культивованими перлами, з дорогоцінним або напівдорогоцінним (природним, штучним чи реконструйованим) камінням.

Годинники, призначені для носіння на собі або із собою, корпуси яких виготовлено з недорогоцінного металу, інкрустованого дорогоцінними металами, включаються до товарної позиції 9102.

Отже, визначаємо товарну позицію годинників, що оформлялись за МД №UA100010/2018/136634 (додаток Г). В графі 31 МД для товару №3 зазначено: годинники наручні з автоматичним підзаведенням з корпусами, виробленими з золота та сталі, а для товару №4: годинники наручні кварцеві з корпусами виробленими з сталі, з механічною індикацією.

Годинники наручні можуть класифікуватися в двох товарних позиціях залежно від матеріалу корпусу: 9101 - годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або з собою, включаючи секундоміри, з корпусами, виробленими з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами та 9102 «Годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або з собою, включаючи секундоміри, крім включених до товарної позиції 9101» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Класифікація годинників наручних згідно з УКТЗЕД

Розділ ХУІІІ (90-92)	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні, медичні або хірургічні; годинники всіх видів; музичні інструменти; їх частини та приладдя
Група 91	Годинники всіх видів та їх частини
9101	Годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або із собою, включаючи секундоміри, з корпусами, виробленими з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами:
- [9101 1]	годинники наручні, електронні, які мають чи не мають умонтований секундомір:
- - 9101 11 00 00	лише з механічною індикацією
- - 9101 19 00 00	інші
- [9101 2]	інші годинники наручні, які мають або не мають умонтований секундомір:
- - 9101 21 00 00	з автоматичним підзаведенням
- - 9101 29 00 00	інші
- [9101 9]	інші:
- - 9101 91 00 00	електричні
- - 9101 99 00 00	інші
9102	Годинники наручні, кишенькові та інші, призначені для носіння на собі або із собою, включаючи секундоміри, крім включених до товарної позиції 9101:
- [9102 1]	годинники наручні з електроживленням, які мають чи не мають умонтований секундомір:
- - 9102 11 00 00	лише з механічною індикацією
- - 9102 12 00 00	лише з оптико-електронною індикацією
- - 9102 19 00 00	інші
- [9102 2]	інші годинники наручні, які мають чи не мають умонтований секундомір:
- - 9102 21 00 00	з автоматичним підзаведенням
- - 9102 29 00 00	інші
- [9102 9]	інші:
- - 9102 91 00 00	з електроживленням
- - 9102 99 00 00	інші

Для правильного визначення товарної позиції необхідно проаналізувати пояснення до УКТЗЕД [34]. Відповідно до Примітки 2 групи 91, годинники товарної позиції 9101 повинні мати корпуси, виготовлені повністю з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними

металами. Проте годинники з корпусом з дорогоцінного металу або металу, плакованого дорогоцінним металом, які мають сталеву задню кришку, включаються до товарної позиції 9102, як і годинники, корпуси яких зроблені з недорогоцінних металів, інкрустованих дорогоцінними металами.

До цієї товарної позиції включаються механічні, електронно-механічні та електронні годинники для носіння на собі або з собою. До них відносяться наручні годинники, кишенькові годинники тощо.

Таким чином, годинники які оформлялись як товар №3 відносяться до товарної позиції 9101, оскільки їх корпус виготовлений зі сталі та золота, а годинники, задекларовані як товар №4 – до товарної позиції 9102, отому що корпус виготовлений зі сталі.

Далі за описом, наведеним в графі 31 МД визначаємо товарну під позицію та під категорію;

для товару №3 – 9101210000 – годинники наручні з корпусами, виробленими з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами з автоматичним підзаведенням;

для товару №4 – 9101210000 – годинники наручні, крім включених до товарної позиції 9101, з автоматичним під заведенням.

Отже, вирішальною ідентифікаційною ознакою при визначенні коду годинників наручних згідно з УКТЗЕД є матеріал корпусу та годинниковий механізм. За даними ознаками визначено код годинника, що має корпус виготовлений з металів, плакованих дорогоцінними металами – 9101210000 (товар №3) та годинників наручних кварцевих з корпусами виробленими з сталі автоматичних – 9102210000 (товар №4), що відповідає заявленому коду в митній декларації (графа 33).

Підтвердженням правильності визначення коду згідно з УКТЗЕД є дані проведеної експертизи годинників, які наведені в питанні 2.4, а також результати експертизи гемологічних об'єктів (додаток Л).

3.2. Визначення митної вартості та нарахування платежів при імпорті годинників

Годинники наручні, які оформлялись за МД № UA100010/2018/136634, торговельна марка – CHOPARD, країна виробництва – Швейцарія, виробник – фірма «L. – U. CHOPARD&CIE S.A.» імпортувалися в Україну згідно укладеного контракту між фірмою BALTA OST OU (Таллін, Естонія) та ТОВ «ЮВЕ-Київ» (Україна) на умовах СІР — м. Київ, Україна (додаток Д).

Умови поставки СІР ("перевезення та страхування оплачені до...") означають, що продавець фірма BALTA OST OU, Естонія доставить товар у вказане місце призначення. Крім цього, компанія зобов'язана сплатити витрати, пов'язані з перевезенням товару до названого пункту призначення. За умовами СІР на компанію BALTA OST OU також покладається обов'язок по забезпеченню страхування від ризиків втрати і пошкодження товару під час перевезення на користь покупця ТОВ «ЮВЕ-Київ». Продавець укладає договір страхування і оплачує страхові внески. За умовами СІР на фірму BALTA OST OU покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту.

В контракті зазначена сума контракту – 2000000 млн. EUR, валюта платежу – євро.

У другому підрозділі графі 20 зазначається літерний код країни, на території якої міститься географічний пункт доставки годинників, через пропуск його назва – UA, Київ.

За МД № UA100010/2018/136634 оформлялось 11 найменувань товарів, зокрема годинники під номерами 3 і 4.

Основою для розрахунку митної вартості годинників є ціна в іноземній валюті (EUR). Курс перерахунку євро в гривні на момент подання митної декларації 16.05.2018р. становить 30,72074300 грн., про що зазначається в графі 23 «Курс валюти».

У графі 12 МД «Відомості про вартість» зазначається у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей

задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації). Так як за аналізованою МД оформлялось 11 найменувань товарів, то в графі зазначається їх загальна вартість, яка становить 822904,25 грн.

У графі 22 «Валюта та загальна сума за рахунком» наводиться літерний код валюти, у якій складено інвойс: EUR – євро. Також зазначається фактурна вартість усіх 11 задекларованих товарів – 26786,60 EUR.

Визначимо митну вартість годинників, які оформлялись за МД № UA100010/2018/136634 (товар №3 та 4, всього 5 штук).

У графі 42 «Ціна товару» з точністю до чотирьох знаків у дробовій частині наводиться фактурна вартість годинників: товар №3 – 1105,00 EUR, товар №4 – 4438,00 EUR.

В разі заявлення товарів у митний режим імпорту у графі 43 «Метод визначення митної вартості» зазначається метод визначення митної вартості, що використовувався: 1 – основний, за ціною договору.

У графі 45 «Коригування» зазначається у валюті України митна вартість годинників, визначена декларантом – представником ТОВ «ЮВЕ-Київ» самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом. Для годинників вона становить:

товар №3: $MB = FB \times K_v = 1105,00 \times 30,72074300 = 33946,42$ грн;

товар №4: $MB = FB \times K_v = 4438,00 \times 30,72074300 = 136338,66$ грн.

Митна вартість годинників за умов поставки CIF дорівнює фактурній вартості.

При оформленні годинників подано інвойс № 4057331 від 16.05.2018р. (додаток Е), в якому наведено перелік товарів, задекларованих у МД та вказано їх вартість за штуку та загальна вартість. Інвойс містить дату складання, найменування та реквізити продавця і покупця, умови поставки, артикули всіх 11 товарів з указанням моделей та ціни за одиницю, валюту та загальну суму за рахунком – 26786,60 EUR, що відповідає даним, наведеним у графі 22 МД.

Також в інвойсі № 4057331 від 16.05.2018р. (додаток Е) вказана ціна на годинники тих артикулів, які оформлялись за МД № UA100010/2018/136634:

арт. 168589-6001 – 1105,0 EUR; арт. 278582-3003 – 1758 EUR;

арт. 168566-3007 – 1138 EUR; арт. 168588-3001 – 757 EUR;

арт. 168589-3006 – 785 EUR.

Виходячи з даних інвойсу, фактурна вартість годинників арт. 168589-6001 становить 1105,0 EUR (товар №3), а 4 інших годинників – 4438,00 EUR (товар №4).

Ціна годинників наведена також у поданому прайсі (додаток І).

Нарахування митних платежів здійснювалося у графі 47 МД декларантом за ставками й у порядку, передбаченому чинним на момент її митного оформлення законодавством [25, 40].

Митні платежі при імпорті годинників наручних – це ввізне мито та ПДВ. Базою оподаткування є митна вартість товарів, які переміщуються через митний кордон України. Згідно з Митним тарифом України повна ставка ввізного мита для годинників наручних товарних позицій 9101 та 9102 складає 5,0% від митної вартості [40].

Ввізне мито розраховується за формулою:

$$M = MB * CM, \quad (3.1)$$

де М – мито; МВ – митна вартість товару; СМ – визначена ставка ввізного мита. Ввізне мито для годинників:

товар №3: $M = 33946,42 \text{ грн} \times 5,0/100 = 1697,32 \text{ грн.}$

товар №4: $M = 136338,66 \times 5,0/100 = 6816,93 \text{ грн.}$

Ставка ПДВ по імпортних операціях складає 20%. Сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету визначається за наступною формулою [25]:

$$ПДВ = (МВ + СПДВ), \quad (3.2)$$

де СПДВ – ставка ПДВ; МВ – митна вартість.

Ознайомимось із порядком заповнення 47 графі, а потім проведемо аналіз зазначеного розрахунку.

В графі 47 МД № UA100010/2018/136634 зазначено суму всіх митних платежів, які сплачуються при імпорті 11 товарів. В цій графі використано два види надходжень бюджету, що контролюються митними органами: код «020» - ввізне мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання; код «028» - ПДВ з товарів, ввезених на митну територію України суб'єктами господарювання.

Нарахування платежів у графі 47 митної декларації UA125150/2017/706938 при митному оформленні годинників наручних наведено у табл.3.2.

Таблиця 3.2

Нарахування митних платежів на годинники наручні згідно з МД № UA100010/2018/136634 (товар №3)

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
020	33946,42	5,0%	1697,32	01
028	35643,74	20%	7128,75	01

Таблиця 3.3

Нарахування митних платежів на годинники наручні згідно з МД № UA100010/2018/136634 (товар №4)

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
020	136338,66	5,0%	6816,93	01
028	143155,59	20%	28631,12	01

Отже, митна вартість товарів базується на їх ціні, яка фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари. Митна вартість годинників визначена першим методом – за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються. Годинники відповідно до контракту №2017/2007 від 20.07.2017р. (додаток Д) поставляються на умовах СІР (Київ). Митна вартість годинників за умов поставки СІР дорівнює фактурній вартості.

Основними документами, що підтверджують митну вартість годинників є: зовнішньоекономічний договір (контракт) та інвойс.

При митному оформленні годинників за МД № UA100010/2018/136634 необхідно сплатити митні платежі: мито у розмірі 5,0%, що нараховується від митної вартості і становить для товару №3 - 1697,32 грн, а для товару №4 - 6816,93 грн та ПДВ, що нараховується від суми митної вартості та мита і становить для товару №3 - 7128,75 грн, для товару №4 - 28631,12 грн.

3.3. Аналіз виконання митних формальностей при імпорті годинників

При аналізі виконання митних формальностей при імпорті годинників користувалися законодавчими актами, які були проаналізовані в питанні 1.2.

Годинники надійшли на митну територію України повітряним судном (код 40), про що зазначено у графі 25 «Вид транспорту на кордоні».

В графі 21 «Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні» зазначаються відомості про повітряне судно, на якому здійснювався перетин митного кордону при ввезенні годинників, адже здійснюється міжнародне перевезення.

У лівому підрозділі графи зазначаються ідентифікаційні відомості про транспортний засіб; у правому підрозділі проставляється літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни реєстрації транспортного засобу: PS 486/09: повітряне судно належить Україні – UA.

Митні органи виконують митні формальності в зонах митного контролю. В нашому випадку митні формальності виконувала Київська міська митниця. Годинники оформлялись в режимі імпорту (ІМ). Митна декларація №UA 100010/2018/136634 ІМ 40 (імпорт): ДЕ - додаткова декларація до попередньої митної декларації.

З метою прискорення виконання митних формальностей під час переміщення транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України працівники повітряного транспорту сприяють посадовим особам митних органів у виконанні ними своїх службових обов'язків.

Адміністрація міжнародного аеропорту «Бориспіль», у межах якого діє пункт пропуску через державний кордон України, на безоплатній основі забезпечує митний пост необхідними службовими приміщеннями, обладнанням, засобами зв'язку та створює належні умови для роботи.

Митним кодексом України (глава 31) передбачено виконання митних формальностей на авіатранспорті.

Командир повітряного судна зобов'язаний подати відділу митного оформлення для здійснення митного контролю документи, передбачені статтею 335 МК [33].

Дозвіл митного органу на вивантаження товарів з повітряного судна або завантаження товарів на нього надається після перевірки поданих документів та встановлення їх відповідності вимогам МК.

Подано стандартний документ перевізника, передбачений укладеними відповідно до закону міжнародними договорами в галузі цивільної авіації - авіаційна вантажна накладна (Air Waybill) №566-1377 від 09.06.18р. (додаток Ж).

Годинники наручні з автоматичним підзаведенням з корпусами виробленими з золота та сталі (товар №3) та годинники наручні кварцеві з корпусами виробленими з сталі, з механічною індикацією імпортувалися в Україну згідно з договором купівлі-продажу №2017/2007 від 20.07.17р. між фірмою BALTA OST OU (Естонія, Таллін) та ТОВ «ЮВЕ-Київ» (Україна) (додаток Д).

Фірма BALTA OST OU (продавець) поставляє годинники партіями на умовах поставки СІР - Київ. Контрактом передбачено, що продавець зобов'язаний повідомити покупця ТОВ «ЮВЕ-Київ» по факсу (чи електронним повідомленням) про те, що годинники та інші товари, які оформлялись за МД (всього 11 найменувань) поставляються відповідно до договору.

В свою чергу ТОВ «ЮВЕ-Київ» зобов'язане заплатити вказану в інвойсі суму, яка одночасно є ціною договору по поставці, яка здійснюється.

В контракті вказана ціна та валюта платежу – сума контракту 2000000 євро, умови поставки СІР – Київ, валютою платежу є ЄВРО.

Декларантом – представником ТОВ «ЮВЕ-Київ» відділу митного оформлення Київської митниці подана митна декларація №UA 100010/2018/136634 (додаток Г), в якій зазначено, що відправником є TRANSIT`AIR SA P/C BALTA OST OU; CH-1211 – GENEVE AEROPORT SWITZERLAND (Швейцарія); особою, яка уклала зовнішньоекономічний договір є фірма BALTA OST OU (Естонія) – продавець.

Декларантом, одержувачем товару та особою, відповідальною за фінансове врегулювання є ТОВ «ЮВЕ-Київ»; м. Київ, Саперно-Слобідський пр., 3; Україна

У графі 31 вказуються товари, які оформлялись за МД. Всього товарів – 11 найменувань, годинники оформлялись під номерами 3 та 4 (опис наведений вище).

Під номером 2 вказується упакування годинників: займають частину місця; упаковані в коробку з фібрового картону (4G), кульок (AJ) та коробку картонну (СТ),

Всього оформлялось 5 штук годинників.

Під час переміщення годинників через митний кордон України декларант ТОВ «ЮВЕ-Київ» при перевезенні повітряним транспортом надає відділу митного оформлення наступні документи та відомості, які зазначені в графі 44 МД.

0380 – інвойс 4057331	16.05.18
0740 – авіаційна вантажна накладна (Air Waybill) 566-1377	09.06.18
0862 – міжнародний сертифікат №4057331	16.05.18
3023 – висновок Державного гемологічного центру №9899-АЮ	11.06.18
4100 – контракт №2017/2007	20.07.17
5509 – інформація про позитивні результати державних видів контролю при застосуванні "Єдиного вікна" 2615725	11.06.18

У графі 37 «Процедура» проставляється код процедури переміщення товарів відповідно до заявленого митного режиму. У графі проставляється код 4000/ZZ00 згідно з класифікатором переміщення товарів через митний кордон України.

40 – основний митний режим (імпорт); ZZ - особливість переміщення товарів – інше, 00 – попередній митний режим відсутній.

В авіаційній вантажній накладній (Air Waybill) №566-1377 від 09.06.2018р. (додаток Ж) вказано відомості про відправника та отримувача товарів; маршрут руху повітряного судна – Женева – Київ.

На авіаційній вантажній накладній проставлені штампи про проведення митного контролю, про те, що здійснено радіологічний контроль.

Комерційним документом є інвойс № 4057331 від 16.05.2018р., в якому вказано дані про всі 11 товарів, які оформлялись за МД, зокрема назва, артикули, моделі, кількість, ціна за одиницю та за всю кількість товарів (додаток Е).

Вказана загальна кількість місць, в яких надійшли товари – 2 шт. (як зазначалось вище годинники займали частину місця). Крім того, зазначена вага брутто та вага нетто кожного з 11 товарів.

У правому підрозділі графи 22 зазначається сума наведених у графах 42 ЄАД і додаткових аркушів МД фактурних вартостей усіх товарів, що оформлялись за МД у валюті EUR – 26786,60.

У випадку вимушеної посадки командир повітряного судна, який здійснив вимушену посадку за межами міжнародного аеропорту, зобов'язаний вжити необхідних заходів для забезпечення збереження товарів, які підлягають митному контролю, та протягом доби повідомити найближчий міжнародний аеропорт про місце посадки судна.

Адміністрація міжнародного аеропорту після одержання такого повідомлення зобов'язана забезпечити перевезення посадових осіб митного органу до місця посадки судна або доставити пасажирів, екіпаж і товари, що підлягають митному контролю, до митного органу.

Процес митного оформлення товарів у режимі імпорту складається з двох частин:

- а) представлення МД до митниці та її оформлення;
- б) пропуск прикордонною митницею (п/п «Аеропорт «Бориспіль»») товарів через митний кордон України (остаточне митне оформлення вантажу здійснюється на внутрішній митниці – Київській).

Завершення митного контролю кожним із співробітників фіксується поставленням відтисків, штампів контрольних відміток на МД [20].

Для митного оформлення підприємство подає наступні документи та відомості: облікову карту ЗЕД або в установлених випадках її завірену копію; зовнішньоекономічний договір; МД; товаротransпортні та товаросупровідні документи (рахунок-фактура, Air Waybill); дозволи і сертифікати уповноважених державних органів – висновок Державного гемологічного центру №9899-АЮ від 11.06.2018 (додаток Л) міжнародний сертифікат №4057331 від 16.05.2018р.(додаток М).

При митному контролі годинників спочатку проводиться перевірка наданих документів, повноважень та зобов'язань декларанта - представника ТОВ «ЮВЕ-Київ», приймається рішення про можливість подальшого оформлення МД.

З метою прискорення проведення процедури митного оформлення застосовується заходи електронної обробки інформації – подається ЕМД.

При здійсненні митного оформлення годинників, крім вище зазначених, виконуються такі митні формальності: перевірка правильності класифікації (детально в питанні 3.1); перевірка правильності визначення країни походження товарів; перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання (відсутність визначених законодавством заборон щодо переміщення або поміщення у відповідний митний режим задекларованих товарів; наявність відповідних документів, наявність в МД відомостей про відповідні документи або відомостей про відмітки у товаросупровідних документах).

Для годинників наручних, які призначені для носіння на собі або із собою з корпусами, виробленими з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами, що мають код 91012100 00 0 згідно з УКТЗЕД передбачено проведення експертами-гемологами Державного гемологічного центру України проведення експертизи та оцінка дорогоцінних каменів, дорогоцінних каменів органогенного утворення, напівдорогоцінних і декоративних каменів у годинниках, хоча на сьогодні відповідно до положень листа Міндоходів від 08.05.2014 № 10601/7/99-99-24-01-10-17, подання Гемологічного висновку під час митного оформлення не є обов'язковим.

Проводиться перевірка правильності визначення митної вартості для нарахування митних платежів. Після чого - контроль за надходженням і нарахуванням митних платежів, податків, мита.

По завершенні контролю вповноважена посадова особа проставляє у відповідних графах час початку й закінчення проведення контролю, прізвище, ініціали та відбиток штампа «Статистичний контроль проведено».

Таким чином, декларантом – представником ТОВ «ЮВЕ-Київ» відділу митного оформлення Київської митниці подана митна декларація №UA 100010/2018/136634. Відправником є TRANSIT`AIR SA P/C BALTA OST OU; CH-1211 – GENEVE AEROPORT SWITZERLAND (Швейцарія); особою, яка уклала зовнішньоекономічний договір є фірма BALTA OST OU (Естонія) – продавець.

Митне оформлення годинників наручних, що переміщувались через митний кордон України в режимі імпорту здійснювалось у відповідності з положеннями чинних законодавчих актів.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведених досліджень зроблено наступні висновки.

1. Аналіз ринку показав, що обсяги імпорту годинників товарної позиції 9102 у вартісному вираженні перевищували обсяги експорту у 15,3 рази в 2013р. та у 6,8 разів у 2018р. В 2018р. порівняно з 2015р. імпорт збільшився майже в 6,0 разів, а експорт – в 1,5 рази.

В 2018р. імпорт у кількісному вираженні становив 77 тон, що в 38,5 разів більше експорту.

У 2018 році основними країнами-імпортерами годинників товарної позиції 9102 були Швейцарія (40%), Китай (32%) та Німеччина – 16%; найбільшими ринками збуту у 2018р. були Кіпр, Німеччина та Китай.

Найбільший імпорт годинників товарної позиції 9101 зафіксований в 2013р., а експорт – у 2018р. В 2018р. порівняно з 2013р. імпорт зменшився в 2,3 рази. Найбільшу частку в структурі імпорту в 2018р. займала Швейцарія (55,0%), Німеччина (41%) та Польща (3%). Найбільше годинників з дорогоцінних металів експортувалося в Швейцарію – 65,0% та Кіпр – 17,0%.

2. Об'єктом дослідження було обрано годинники. За аналізованою МД оформлялось 11 найменувань товарів. Годинники оформлялись як товар №3 – годинники наручний з автоматичним підзаведенням, з корпусами, виробленими з золота 750 проби та сталі, вага золота 12,35 г, вага виробу 98,00 г; товар №4: годинники наручні кварцеві з корпусами, виробленими з сталі, з механічною індикацією; торговельна марка: CHOPARD; країна виробництва – Швейцарія. Всього за аналізованою МД оформлялось 5 годинників фірми «L. – U. CHOPARD&CIE S.A».

3. Серед представлених на ринку наручних годинників найбільшу частку займають кварцові (78,1%), оскільки вони дешевші в обслуговуванні, більш точні та зручні у використанні. Частка механічних наручних годинників складає 21,9%. Найбільшим попитом користуються чоловічі наручні годинники, частка яких в загальному асортименті становить 49,0%.

4. Проаналізовано асортимент наручних годинників фірми Chopard, яка є компанією-винахідником перших наручних годинників і перших прямокутних корпусів, а також виробником вишуканих ювелірних годинників для заможних жінок і чоловіків. Характерною особливістю марки є використання авторської технології «плаваючих діамантів». Компанія випускає як класичні моделі, так і спортивні, при цьому щорічно створюючи близько 150 нових зразків.

5. Запропоновано критерії та показники, що можуть бути використані при проведенні експертизи годинників: маркування, характеристики механізму, зокрема тип, частота коливань, запас та точність ходу, а також матеріал корпусу та циферблату, розміри та вага.

6. Для проведення експертизи було обрано 5 зразків наручних годинників. За результатами експертизи годинників ТМ CHOPARD, які оформлялись за МД, було встановлено, що вони були зібрані в Швейцарії, оскільки маркуються написом «Swiss made», відрізняються від інших найвищою точністю ходу, що свідчить про оригінальні механізми даних годинників. Вага годинників відповідає зазначеній в ТСД.

7. Проаналізовано правильність визначення коду згідно з УКТЗЕД годинників. Встановлено, що вирішальною ідентифікаційною ознакою при визначенні коду годинників наручних є матеріал корпусу та годинниковий механізм.

8. Визначена митна вартість годинників, яка за умов поставки СІР (м. Київ) дорівнює фактурній вартості. При митному оформленні годинників сплаті підлягали митні платежі: мито у розмірі 5,0%, що нараховувалося від митної вартості і становило для товару №3 - 1697,32 грн, а для товару №4 - 6816,93 грн та ПДВ, що нараховувався від суми митної вартості та мита і становив для товару №3 - 7128,75 грн, для товару №4 - 28631,12 грн.

9. Проаналізовано виконання митних формальностей на авіатранспорті, тому що годинники надійшли на митну територію України повітряним судном. Командир повітряного судна подавав відділу митного оформлення для здійснення митного контролю необхідні документи. Всього за МД

оформлялось 11 найменувань товарів, серед яких 2 – годинники (товар №3 та 4) у кількості 5 штук.

Зроблені висновки дозволили внести конкретні пропозиції.

1. За результатами аналізу ринку встановлено, що переважна більшість годинників іноземних виробників, тому вітчизняним підприємствам необхідно активізувати роботу щодо розширення асортименту. При цьому українським виробникам, що раніше працювали у відносно дешевому сегменті, необхідно поступово переходити на виробництво дорожчих моделей.

2. Аналіз вимог до якості годинників засвідчив невідповідність вітчизняних нормативних документів європейським стандартам. Тому Департаменту технічного регулювання необхідно найближчим часом гармонізувати вимоги до годинників різних видів відповідно до європейських вимог до якості та безпеки.

3. Департаменту податкових та митних експертиз ДФС доцільно розробити та затвердити методику проведення експертизи годинників наручних, включити до неї запропоновані нами показники для проведення ідентифікації, що дасть змогу правильно визначати код згідно з УКТЗЕД та зробити правильні нарахування митних платежів.

4. Підсилити контроль за правильністю визначення країни походження, оскільки годинники є товаром ризику по даному критерію, оскільки на ринку трапляються високоякісні репліки відомих брендів, які виготовляються в Китаї.

5. Згідно з УКТЗЕД годинники наручні класифікуються в двох товарних позиціях з урахуванням матеріалу корпусу, проте подальша деталізація в товарних підпозиціях передбачає лише поділ годинників за індикацією без урахування таких важливих характеристик брендів годинників як обробка дорогоцінним камінням, діамантами тощо. Тому доцільно деталізувати в окремій товарній категорії та підкатегорії характеристики брендів годинників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережнюк І.Г. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика: монографія. – Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2014. – 288 с.
2. Выбираем наручные часы // Expert Online 2015. – Режим доступу: <http://expert.ru/2015/11/26/vyibiraem-naruchnyie-chasyi/>.
3. Глушкова Т.Г. Товары культурно-бытового назначения: підручник. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 550 с.
4. Демченко С., Комаров О. Управління митними ризиками в наземних пунктах пропуску/ С. Демченко, О. Комаров // Вісник. Офіційно про податки. – 2015. – №40. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>
5. Демянюк О. Актуальні проблеми нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / О. Демянюк // Вісник Терноп. нац. екон. ун-ту. 2013. – Вип. 4. – С. 94–102.
6. Державна служба статистики України. Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України від 05.10.2011 № 1030. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
8. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 № 1031. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Дробница И.К. Мировой рынок наручных часов: лидерование Швейцарии укрепляется / И.К. Дробница // Российский внешнеэкономический вестник. – 2016. – №7. – С. 40 – 50.
10. Електронне декларування товарів. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/7257>.

11. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010) від 01.01.2011. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>.
12. International Classification of Goods and Services (11th Edition, 2017). – Режим доступу: <http://classinform.ru/mktu/140174-strelki-chasov.html>.
13. Каталог оригинальных швейцарських часов и аксессуаров LuxWatch. – Режим доступу: <https://luxwatch.ua/catalog/mens-watches>.
14. Коломієць Т.М., Притульська Н.В., Романенко О.Л. Експертиза товарів. Підручник: 2-е видання, допов. і перероблене. – К:КНТЕУ, 2007. – 370 с.
15. Корпуси та деталі годинників. Покрив золотим сплавом. Частина 1. Загальні вимоги (ISO 3160-1:2012): ДСТУ ISO 3160-1:2012. – [Чинний від. 01–01–2013]. – Держспоживстандарт України, 2013. – 23 с.
16. Корпуси та деталі годинників. Покрив золотим сплавом. Частина 2. Методи визначення проби, товщини, корозійної тривкості й адгезії, Годинникова справа. Наручні антимагнітні годинники: ДСТУ ISO 3160-2:2012. [Чин. від. 01–01–2013]. – Держспоживстандарт України, 2013. – 19 с.
17. Лучшие марки часов: кто есть кто среди лидеров часовой индустрии: – Режим доступу: <https://watch.24k.ua/article/articleid/687/index.html>
18. Макдоналд Ф. 9-ть легендарных наручных часов. – Режим доступу: <http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cul-russian-39196395>.
19. Мельник Т. Тарифне регулювання у контексті членства України у СОТ // Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 2. – С. 5-12.
20. Мережко Н.В., Пашко П.В., Рождественський О.В. Митна справа: підручник. – К.: КНТЕУ. – 2017. – 572 с.
21. Митна статистика. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/>.
22. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
23. Пашко П.В., Науменко В.П., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: підручник, 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 394 с.

24. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
25. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
26. Положення про Департамент податкових та митних експертиз ДФС: наказ Державної фіскальної служби від 01.10.2014 № 154. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>.
27. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 657. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
28. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: наказ Міністерства фінансів України № 1011 від 20.09.2012р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>.
29. Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 436. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
30. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2017 рік: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1009. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
31. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства Фінансів України від 02.12.2016 р. № 1058. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>

32. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства Фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

33. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

34. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року №428. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>.

35. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів: наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2016 № 699. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12/page>.

36. Про затвердження Порядку проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення: наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2012 №1316. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0318-13>.

37. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: наказ ДФС України від 09.06.2015 № 401. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>.

38. Про захист національного товаровиробника від субсидійованого імпорту: Закон України від 12.12.1998р. №331-XIV (Редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>.

39. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
40. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013 № 584-VII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
41. Рынок часов в Украине: время остановилось? – Режим доступу: <http://sd.net.ua/2016/04/03/rynok-chasov-v-ukraine-vremya-ostanovilos.html>.
42. Сторожук В. Ввезення товарів в рамках вільної торгівлі //Вісник. Офіційно про податки. 2016. № 36. С.20-26. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>
43. Сумарний обсяг імпорту та експорту окремих підгруп товарів за кодами УКТЗЕД; сумарний обсяг імпорту та експорту по країнах у розрізі товарних позицій за кодами УКТЗЕД // Офіційний портал ДФС України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/>.
44. Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ від 24.06.2010. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
45. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої від 27.06.2014. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
46. Украинский рынок наручных часов. – Режим доступу: <http://marketing.rbc.ua/publication/11.03.2008/1853>.
47. Украинский часовой рынок на просторах интернета // Сегодня, 6 августа 2018. – Режим доступу: http://www.sego-dnya.ua/press_releases/ukrainskiy-chasovoy-rynko-na-prostorah-interneta-638377.html.
48. УКТЗЕД - Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. – Режим доступу: http://expeditor.com.ua/ua/info_zed/pub/127.
49. Характеристики часов. – Режим доступу: http://mircasov.ru/publ/pasporta_kharakteristiki_chasov/4.
50. Часы и их характеристики. – Режим доступу: <https://f.ua/articles/chasy-i-ih-harakteristiki.html>.

51. Часы наручные и карманные механические. Общие технические условия: ГОСТ 10733:98. Введ. 01-01-1999. – Минск: ИПК Издательство стандартов, 1999. – 16 с.

52. Часы электронно-механические кварцевые наручные и карманные. Общие технические условия: ГОСТ 26272-98. Введ. 01-01-1999. – Минск: ИПК Издательство стандартов, 1999. – 18 с.

53. Часы наручные и карманные электронные. ГОСТ 23350:98. Введ. 01-07-1999. – Минск: ИПК Издательство стандартов, 1999. – 14 с.

54. Эксперты наблюдают рост спроса на наручные часы в Украине. – Режим доступа: <https://bin.ua/partners/194339-yeksperty-nablyudayut-rost-sprosa-na-naruchnye.html>

ДОДАТКИ